

DOI 10.31558/2307-2318.2026.1.1

УДК 657.1:004.8:336.748.5

JELClassification: M41, M48, G28, O33, L86

Гевлич Л.Л.

к.е.н., доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту,
Донецький національний університет імені Василя Стуса

hevlich.hll@donnu.edu.ua

ORCID ID: 0000-0002-2825-1528

Гевлич І.Г.

к.т.н., доцент кафедри маркетингу та бізнес-аналітики,
Донецький національний університет імені Василя Стуса

i.gevlych@donnu.edu.ua

ORCID ID: 0000-0003-2282-0512

**ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ:
ЕВОЛЮЦІЯ ЗМІСТУ У ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ**

У статті досліджено еволюцію змісту фінансової звітності вітчизняних суб'єктів господарювання. Обґрунтовано трансформацію звітності від традиційного підсумкового інструменту обліку до багатовимірної інформаційної моделі діяльності підприємства, орієнтованої на задоволення розширених інформаційних потреб різних груп користувачів. Розкрито вплив цифрових технологій на структуру, показники й якісні характеристики фінансової звітності. Проаналізовано нормативне регулювання фінансової звітності різних суб'єктів господарювання в Україні, розглянуто досвід імплементації ESG-звітності. Проведено SWOT-аналіз трансформації фінансової звітності в Україні та визначено сильні та слабкі сторони, можливості й загрози її подальшого розвитку. Узагальнено напрями формування фінансової звітності нового покоління як інструменту управління, підвищення інвестиційної привабливості та забезпечення сталого розвитку підприємств у цифровій економіці та умовах повоєнного відновлення. У роботі застосовано методи порівняльного та нормативно-правового аналізу, системного підходу, SWOT-аналізу.

Ключові слова: фінансова звітність, цифрова економіка, МСФЗ, якісні характеристики, SWOT-аналіз, ESG-звітність, сталий розвиток.

Табл.3, Літ.15.

Hevlych L.

Ph.D., Associate Professor of Accounting, Analysis and Auditing,
Vasyl' Stus Donetsk National University

Hevlych I.

Ph.D., Associate Professor of Marketing and Business Analytics,
Vasyl' Stus Donetsk National University

**FINANCIAL STATEMENTS OF DOMESTIC BUSINESS ENTITIES: EVOLUTION
OF CONTENT IN THE DIGITAL ECONOMY**

The article examines the evolution of the content of financial reporting of domestic business entities. The transformation of reporting from a traditional summary accounting tool

to a multidimensional information model of enterprise activity, focused on meeting the expanded information needs of various user groups, is substantiated. The impact of digital technologies on the structure, indicators and qualitative characteristics of financial reporting is revealed. The regulatory regulation of financial reporting of various business entities in Ukraine is analyzed, the experience of implementing ESG reporting is considered. A SWOT analysis of the transformation of financial reporting in Ukraine was conducted and the strengths and weaknesses, opportunities and threats to its further development were identified. The directions of forming new generation financial reporting as a management tool, increasing investment attractiveness and ensuring sustainable development of enterprises in the digital economy and in the conditions of post-war recovery are summarized. The work uses methods of comparative and regulatory analysis, a systems approach, and SWOT analysis.

Keywords: financial reporting, digital economy, IFRS, qualitative characteristics, SWOT analysis, ESG reporting, sustainable development.

Постановка проблеми. Фінансова звітність є ключовим інформаційним інструментом забезпечення економічних рішень суб'єктами господарювання. Диджитал-економіка зумовлює перегляд традиційних підходів до формування звітності та актуальність дослідження еволюції змісту фінансової звітності вітчизняних суб'єктів господарювання в контексті гармонізації з міжнародними стандартами та світовими трендами розширення інформаційних потреб користувачів. У зв'язку з цим постає необхідність наукового осмислення змін у структурі, показниках і інформаційній ролі фінансової звітності в умовах цифрової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розвитку та трансформації фінансової звітності в умовах сучасних економічних змін висвітлюються у працях вітчизняних науковців з різних аспектів. Так, Костецький Я. та Брик М. досліджують особливості формування інтегрованої фінансової звітності у сільському господарстві, акцентуючи на проблемах її впровадження та недостатній готовності підприємств до розширення інформаційного наповнення звітності відповідно до сучасних вимог користувачів [1]. Грибовська Ю. аналізує звітність за сегментами в контексті міжнародних стандартів, підкреслюючи значення сегментної інформації для підвищення прозорості та аналітичної цінності фінансової звітності в умовах глобалізації [2]. У науковій праці Ловінської Л., Озеран А. та Коршикової Р. [3] розглянуто трансформацію бухгалтерського обліку і фінансової звітності в умовах воєнного стану, зосереджено увагу на адаптації нормативного регулювання та збереженні інформаційної функції звітності в кризових умовах. Водночас Онешко С., Хомяк Н., Томілова-Яремчук Н. та Кобець Д. досліджують розвиток цифрових інструментів фінансової звітності та їх роль у забезпеченні фінансової безпеки економічного суб'єкта, обґрунтовуючи зростання значення автоматизації, цифрових платформ і електронного формату звітної інформації [4]. Як видно, більшість досліджень зосереджена на окремих видах звітності, специфіці галузей або впливі кризових чинників, тоді як питання комплексної еволюції змісту фінансової звітності вітчизняних суб'єктів господарювання в умовах цифрової економіки залишаються недостатньо систематизованими. Зокрема, потребує подальшого наукового опрацювання трансформація інформаційного наповнення фінансової звітності з урахуванням цифровізації бізнес-процесів, розширення інформаційних запитів користувачів та гармонізації національної практики зі світовими трендами.

Формулювання цілей статті. Метою роботи є дослідження еволюції змісту фінансової звітності вітчизняних суб'єктів господарювання в умовах цифрової економіки та обґрунтування ключових напрямів її трансформації з урахуванням міжнародних стандартів і сучасних інформаційних потреб користувачів.

Виклад основного матеріалу. Фінансова звітність традиційно розглядається як

система узагальнених показників, сформованих на основі даних бухгалтерського обліку, що відображають фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів суб'єктів господарювання за звітний період. У класичній парадигмі її основним призначенням є забезпечення інформаційних потреб користувачів шляхом ретроспективного відображення фактів господарського життя відповідно до встановлених нормативних вимог. Однак розвиток цифрової економіки зумовив суттєві зміни у підходах до формування та сприйняття фінансової звітності – зміст звітної інформації поступово еволюціонував від формального відображення фінансових результатів до комплексного інформаційного ресурсу, орієнтованого на підтримку управлінських, інвестиційних, регуляторних рішень. У цьому контексті фінансова звітність набуває ознак багатовимірної інформаційної моделі діяльності підприємства, що поєднує фінансові, операційні та аналітичні показники, як це показано у табл. 1.

Таблиця 1 – Фінансова звітність як інформаційна модель підприємства

Компонент моделі	Підкомпоненти / показники	Призначення / інформаційна роль
Фінансові показники	Баланс (звіт про фінансовий стан), звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал	Відображення фінансового стану (активів, власного та позикового капіталу), результатів діяльності (прибутковості або збитковості за видами діяльності), грошових потоків (вхідних та вихідних), змін у складових капіталу підприємства
Операційні дані	Виробництво, запаси, персонал, продажі, закупівлі тощо	Аналіз операційної діяльності, ефективності використання ресурсів, планування бізнес-процесів
Аналітичні показники	Рентабельність, ліквідність, фінансові ризики, прогнозні сценарії	Прийняття тактичних та стратегічних управлінських рішень, оцінка ризиків, планування та контроль діяльності

Джерело: авторська розробка

Теоретичне переосмислення змісту фінансової звітності пов'язане зі зміною її інформаційної ролі в системі економічних відносин. Цифрові технології забезпечують можливість підвищення рівня деталізації даних, їх оперативного оновлення та інтеграції з іншими інформаційними потоками, що розширює функціональне призначення звітності. Внаслідок цього фінансова звітність перестає бути виключно підсумковим документом облікового процесу й трансформується в динамічний інструмент інформаційного забезпечення економічної діяльності.

Наразі склад звітності вітчизняних суб'єктів господарювання визначається за галузевою (секторальною) приналежністю та розміром, як це показано у табл. 2, та регулюється низкою нормативно-правових документів [5-15] відповідно до концептуальної основи фінансової звітності, яка обирається суб'єктом господарювання або вимагається від нього, – НП(С)БО, НП(С)БОДС або МСФЗ. Визначений перелік суб'єктів господарювання, зокрема підприємства, що становлять суспільний інтерес, ПАТ, суб'єкти природних монополій та видобувних галузей зобов'язані оприлюднювати фінансову звітність з аудиторським звітом на своїй веб-сторінці (веб-сайті). Фінансова звітність за міжнародними стандартами повинна складатися на підставі таксономії, яка

оприлюднюється на офіційному веб-сайті Міністерства фінансів України.

Таблиця 2 – Склад фінансової звітності вітчизняних суб'єктів господарювання

Суб'єкт господарювання	Склад фінансової звітності	Нормативні документи
Малі, мікропідприємства	Баланс, звіт про фінансові результати (спрощені форми)	Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», НП(С)БО 25 / НП(С)БО 1 / МСФЗ 18, Порядок подання фінансової звітності
Середні, великі підприємства	Баланс (звіт про фінансовий стан), звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до фінансової звітності	Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», НП(С)БО 1, або МСФЗ 18 / МСФЗ 10, Порядок подання фінансової звітності
Суб'єкти господарювання, які зобов'язані оприлюднювати фінансову звітність	Баланс (звіт про фінансовий стан), звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до фінансової звітності, звіт про управління, звіт про платежі на користь держави (для суб'єктів видобувних галузей), аудиторський висновок	Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», МСФЗ 18 / МСФЗ 10, Порядок подання фінансової звітності
Суб'єкти державного сектору	Баланс, звіт про фінансові результати, звіт про власний капітал, звіт про рух грошових коштів, примітки до річної фінансової звітності	Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», НП(С)БОДС 101 / НП(С)БОДС 102, Порядок подання фінансової звітності
Банки	Баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до звітів (за переліком, що визначається Національним банком України), аудиторський висновок	Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», МСФЗ 18 / МСФЗ 10, Порядок подання фінансової звітності, Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України

Джерело: узагальнено за [5-15]

В умовах цифрової економіки змістовна структура фінансової звітності змінюється, бо дедалі більше орієнтується на потреби різних груп користувачів. Поряд із традиційними фінансовими показниками зростає значення пояснювальної, сегментної, прогнозованої та аналітичної інформації, що підвищує її корисність для оцінки стійкості, ризиків і перспектив розвитку суб'єктів господарювання. Запровадження цифрових технологій – автоматизованих облікових та управлінських систем, хмарних сервісів, електронного документообігу, інтегрованих інформаційних платформ суттєво змінює підходи до формування, обробки та представлення фінансової інформації суб'єктів господарювання. Розглянемо їх трохи детальніше.

Автоматизація обліку та управління забезпечує безперервне накопичення та систематизацію даних у режимі реального часу, що створює передумови для підвищення оперативності формування фінансової звітності та прийняття управлінських рішень на основі облікової інформації. Це дозволяє скоротити часові лаги між здійсненням господарських операцій та їх відображенням у звітних показниках, що є особливо важливим для управлінських і контрольних цілей. Водночас зростає рівень деталізації інформації, оскільки цифрові системи дають змогу укрупнювати та конкретизувати дані за різними аналітичними ознаками без істотних додаткових витрат. Використання електронного документообігу та цифрових форматів подання звітності змінює характер інформаційного наповнення звітних форм. З'являється можливість включення розширених пояснень, додаткових аналітичних розрізів і структурованих даних, що підвищує прозорість та інформативність фінансової звітності. Крім того, цифрові формати сприяють підвищенню порівнюваності звітної інформації та її адаптації до потреб різних груп користувачів. Інтеграція облікових систем із цифровими платформами управління підприємством сприяє розширенню інформаційного поля фінансової звітності. Звітні показники дедалі частіше формуються на основі даних, що надходять із суміжних підсистем – управління запасами, виробництвом, персоналом, фінансами, що підвищує їх узгодженість і аналітичну цінність. У таких умовах фінансова звітність починає відображати не лише результати діяльності, а й логіку формування цих результатів і є зрозумілою основою управлінських рішень – коригувальних, тактичних і стратегічних.

Але разом із позитивними ефектами цифровізації актуалізуються нові виклики, пов'язані з достовірністю, повнотою та безпекою облікових даних. Залежність фінансової звітності від цифрових систем зумовлює необхідність посилення внутрішнього контролю, захисту інформації та забезпечення надійності алгоритмів формування звітних показників. У теоретичному та практичному вимірах це вимагає перегляду підходів до організації облікових процесів і контролю якості фінансової інформації.

Як відомо, якісні характеристики фінансової звітності визначають рівень її корисності для користувачів та виступають концептуальною основою формування звітної інформації. Національні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку відносять до таких характеристик доречність, достовірність, порівнюваність, своєчасність та зрозумілість [6, 9, 11]. В умовах цифрової економіки зміст і практична реалізація цих характеристик зазнають суттєвих трансформацій. Так, цифрові технології значною мірою підвищують рівень доречності фінансової звітності за рахунок можливості оперативного оновлення даних та формування інформації у різних аналітичних розрізах, у результаті користувачі отримують доступ до більш деталізованих і адаптованих до їхніх потреб показників, що сприяє підвищенню якості управлінських та інвестиційних рішень. Набуває нового змісту характеристика достовірності, оскільки значна частина облікових процедур виконується автоматизовано: з одного боку, це зменшує ризик людських помилок і підвищує точність

розрахунків, з іншого – актуалізує залежність якості звітної інформації від надійності програмного забезпечення, коректності алгоритмів обробки даних та ефективності систем внутрішнього контролю. У цьому контексті зростає значення професійного судження бухгалтера як елемента забезпечення достовірності звітності. Порівнюваність фінансової звітності посилюється завдяки використанню уніфікованих цифрових форматів та стандартів подання інформації, що полегшує аналіз показників у динаміці та між різними суб'єктами господарювання. Разом із тим, різний рівень цифрової зрілості підприємств і застосування різних інформаційних систем можуть обмежувати досягнення повної порівнюваності, що потребує подальшого вдосконалення нормативного та методичного забезпечення. Своєчасність фінансової звітності в умовах цифрової економіки істотно зростає, оскільки автоматизовані системи забезпечують швидке формування звітних показників і їх подання користувачам у стислі терміни. Це підвищує актуальність фінансової інформації, проте одночасно ставить вимоги до забезпечення її перевірності та узгодженості з установленими обліковими принципами. Зрозумілість фінансової звітності в цифровій економіці також зазнає суттєвих змін: використання інтерактивних форматів подання інформації, візуалізації даних, дашбордів та аналітичних панелей сприяє кращому сприйняттю складних фінансових показників різними групами користувачів. Водночас зростає ризик формального спрощення економічного змісту показників або їх некоректного тлумачення за відсутності належних пояснень, що підвищує роль приміток до фінансової звітності та супровідної аналітичної інформації.

Поряд із трансформацією традиційних якісних характеристик, у цифровій економіці формуються нові або посилюються раніше другорядні характеристики фінансової звітності. До таких характеристик доцільно віднести прозорість, інтегрованість, адаптивність, технологічну надійність та доступність. Прозорість фінансової звітності в умовах цифровізації розширюється за рахунок можливості відстеження джерел даних, логіки їх обробки та взаємозв'язків між показниками. Це сприяє підвищенню довіри користувачів до звітної інформації, але водночас потребує чіткого регламентування доступу до даних та захисту комерційної інформації. Інтегрованість проявляється у поєднанні фінансової, нефінансової, управлінської та аналітичної інформації в єдиному інформаційному середовищі підприємства. Фінансова звітність поступово трансформується з ізольованого набору форм у елемент багатовимірної інформаційної моделі діяльності суб'єкта господарювання, що відповідає сучасним запитам користувачів та концепції сталого розвитку. Адаптивність фінансової звітності означає її здатність швидко змінювати структуру, деталізацію та формат подання залежно від інформаційних потреб різних груп користувачів. Ця характеристика не є повною мірою формалізованою в чинних стандартах, однак її значення зростає в умовах цифрової трансформації бізнес-процесів. Технологічна надійність як нова якісна характеристика відображає залежність якості фінансової звітності від стабільності інформаційних систем, рівня кібербезпеки та безперервності функціонування цифрової інфраструктури. Порушення цих параметрів може нівелювати переваги автоматизації та негативно впливати на довіру до звітної інформації. Доступність фінансової звітності в цифровій економіці полягає у спрощенні доступу користувачів до звітної інформації через електронні ресурси, відкриті реєстри та стандартизовані формати обміну даними. Водночас вона потребує балансу між відкритістю інформації та дотриманням вимог конфіденційності й захисту персональних даних.

Гармонізація фінансової звітності є одним із ключових напрямів модернізації обліково-звітної системи України та важливим елементом інтеграції вітчизняної економіки у світовий фінансовий простір. В умовах цифрової економіки актуальність

цього процесу зростає, оскільки цифрові формати обміну даними та автоматизовані системи обліку сприяють швидшому впровадженню міжнародних стандартів фінансової звітності та підвищують їхню практичну ефективність. Гармонізація передбачає приведення змісту, структури та методів оцінки фінансових показників вітчизняних суб'єктів господарювання у відповідність до МСФЗ, що дозволяє підвищити прозорість і порівнюваність звітності як на національному, так і на міжнародному рівні. Застосування МСФЗ сприяє більш точній і однозначній інтерпретації фінансових результатів та активів підприємства, що важливо для інвесторів, кредиторів та інших користувачів фінансової інформації. Цифрові технології створюють додаткові можливості для ефективної адаптації звітності до міжнародних стандартів – використання електронних форматів подання, інтегрованих облікових платформ та аналітичних цифрових інструментів забезпечує автоматичне формування звітних показників у форматах, сумісних з МСФЗ, з мінімізацією ручної праці та зниженням ризику помилок. Це дозволяє значно скоротити час на підготовку звітності та підвищити її достовірність.

Разом із позитивними ефектами процес гармонізації стикається з низкою викликів - недостатньою підготовкою персоналу до застосування МСФЗ, відмінностями в національних та міжнародних принципах обліку, потребою у модернізації інформаційної інфраструктури підприємств. Цифровізація облікових процесів частково зменшує ці ризики, проте потребує системного підходу до інтеграції технологій, методик та нормативного регулювання.

У сучасних умовах цифрової економіки фінансова звітність стає ключовим джерелом інформації не лише для традиційних користувачів – інвесторів, кредиторів та державних органів, але й для ширшого кола зацікавлених сторін, що включає менеджмент підприємства, аналітичні центри, постачальників, споживачів та міжнародні інституції. Цей процес суттєво змінює вимоги до змісту, структури та оперативності фінансової інформації. Розширення інформаційних потреб зумовлює необхідність включення до фінансової звітності додаткових показників, які раніше розглядалися як нефінансові або допоміжні. До них належать дані про сегменти діяльності, екологічні та соціальні аспекти, прогностичні фінансові показники, аналітичні розрахунки рентабельності та ліквідності. Таке розширення дозволяє користувачам більш комплексно оцінювати економічну ефективність, ризики та перспективи розвитку суб'єктів господарювання.

Цифрові технології сприяють задоволенню цих розширених потреб, оскільки автоматизовані системи обліку та аналітики дозволяють швидко формувати звітність у різних розрізах і форматах, інтегрувати фінансові та нефінансові дані, а також забезпечувати доступ до актуальної інформації в режимі реального часу. Зокрема, впровадження хмарних платформ та інтегрованих інформаційних систем дає змогу створювати динамічні звітні моделі, які адаптуються до запитів різних груп користувачів. Разом із цим розширення інформаційних потреб ставить нові вимоги до достовірності та контролю якості даних, забезпечення їх безпеки та відповідності нормативним стандартам. Тому вітчизняні суб'єкти господарювання потребують актуального методичного та технологічного забезпечення формування звітності, що здатна задовольнити як локальні, так і глобальні інформаційні запити користувачів.

Закордонний досвід свідчить про нагальну потребу поєднання фінансової звітності з іншими формами корпоративної звітності, зокрема управлінською, нефінансовою та інтегрованою. Інтеграція забезпечує більш повне та багатовимірне відображення діяльності підприємства, сприяє підвищенню прозорості та аналітичної цінності інформації для широкого кола користувачів. Цифрові платформи дозволяють об'єднувати дані з різних підсистем підприємства – бухгалтерії, управління персоналом,

виробництва, маркетингу, ESG-звітності – у єдину звітну модель. Це забезпечує формування комплексних показників ефективності, ризиків та фінансової стійкості суб'єкта господарювання. Інтеграція також полегшує адаптацію фінансової звітності до вимог міжнародних стандартів і дозволяє гнучко реагувати на інформаційні запити користувачів. Разом із перевагами інтеграції виникають і нові виклики, зокрема необхідність уніфікації методологій обліку, стандартизації даних, забезпеченні достовірності та безпеки інформації. Вирішення цих проблем також вимагає методичного розвитку та активного впровадження цифрових технологій у систему формування корпоративної звітності.

Наразі фінансова звітність вітчизняних корпорацій активно розвивається за такими напрямками використання інноваційних технологій:

1. Впровадження формату XBRL для стандартизованого подання звітності, що дозволяє автоматизувати обробку даних, підвищує прозорість та порівнюваність фінансових показників.

2. Використання аналітики Big Data та штучного інтелекту для прогнозування фінансових результатів, оцінки ризиків і формування додаткових аналітичних показників.

3. Розширення нефінансової та ESG-звітності, інтегрованої із фінансовою, що відповідає світовим трендам і інформаційним потребам користувачів.

4. Розвиток цифрових платформ регуляторного контролю, що забезпечують оперативне надання звітності державним органам та автоматичну перевірку достовірності даних.

5. Модернізація методичного забезпечення формування фінансової звітності, включаючи адаптацію нормативної бази до цифрових технологій та гармонізацію з міжнародними стандартами.

Реалізація цих напрямів створює передумови для формування фінансової звітності нового покоління – більш прозорої, достовірної, оперативної та адаптованої до потреб різних груп користувачів в умовах цифрової економіки та повоєнного залучення інвестицій.

Сьогодні міжнародні стандарти звітності, такі як GRI, SASB та TCFD, формують рамки для формалізації ESG-звітності та забезпечують порівнюваність показників між підприємствами та країнами. В Україні цей напрям також поступово розвивається, що стимулює гармонізацію національної практики з глобальними трендами інтегрованої та прозорої фінансової звітності. Зокрема, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.10.2024 р. схвалена Стратегія запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку, яка визначає поетапну імплементацію ESG-звітності в Україні та основні напрями державної політики у цій сфері.

У ході дослідження здійснено SWOT-аналіз трансформації фінансової звітності в Україні відповідно до світових трендів, результати якого представлені у табл. 3.

Узагальнення результатів SWOT-аналізу свідчить, що процес трансформації фінансової звітності в Україні відбувається в умовах поєднання нормативної готовності та інституційних обмежень. Сильні сторони та можливості переважно формуються під впливом міжнародної інтеграції, цифровізації економіки та зростання інформаційних запитів користувачів, тоді як слабкі сторони і загрози пов'язані з фрагментарністю впровадження стандартів, недостатнім рівнем методичної узгодженості та людським фактором. Аналіз показує, що ключовим стримувальним чинником трансформації фінансової звітності залишається обмежене коло суб'єктів господарювання, які застосовують МСФЗ та сучасні цифрові формати звітності. Це призводить до нерівномірної якості фінансової інформації на національному рівні та ускладнює формування єдиного інформаційного простору для інвесторів, кредиторів і державних

органів. Водночас цифрові можливості, зокрема впровадження XBRL, використання аналітики великих даних і інтеграція ESG-показників, створюють передумови для переходу від формального подання фінансової звітності до аналітично орієнтованої моделі, здатної забезпечити прогностичну та стратегічну функції облікової інформації. Реалізація цих можливостей потребує системної модернізації нормативно-методичного забезпечення, а також розвитку цифрових і аналітичних компетенцій облікових кадрів. Загрози, пов'язані з кібербезпекою, суперечностями нормативних актів і опором організаційним змінам, вимагають посилення ролі держави як координатора реформ у сфері фінансової звітності. Особливого значення набуває гармонізація національних стандартів з МСФЗ та ESRS, а також розроблення єдиних методичних рекомендацій щодо інтеграції фінансової та нефінансової інформації.

Таблиця 3 – SWOT-аналіз трансформації фінансової звітності в Україні

Сильні сторони (Strengths)	Слабкі сторони (Weaknesses)
1. Наявність базових нормативних документів, гармонізованих з МСФЗ. 2. Часткова цифровізація облікових процесів на рівні суб'єктів господарювання та регуляторів. 3. Зростаючий професійний інтерес до МСФЗ на облікових ринках	1. Застосування МСФЗ майже виключно суб'єктами, які повинні оприлюднювати фінансову звітність. 2. Обмежена інтеграція ESG та нефінансових даних. 3. Недостатній рівень цифрових компетенцій персоналу – бухгалтерів і менеджерів
Можливості (Opportunities)	Загрози (Threats)
1. Впровадження XBRL та інтегрованих цифрових платформ. 2. Інтеграція фінансової та ESG-звітності. 3. Глобальні тренди відкритих даних та аналітики великих даних. 4. Підвищення вимог інвесторів і кредиторів до прозорості	1. Неповна відповідність національних стандартів МСФЗ. 2. Цифрові ризики та безпека даних. 3. Суперечності різних нормативних документів та відсутність єдиної методики. 4. Опір змінам серед персоналу та керівництва підприємств

Джерело: авторська розробка

Висновки. За результатами проведеного дослідження можна зробити такі висновки:

1. Еволюція змісту фінансової звітності в умовах цифрової економіки полягає не лише у зміні технічних форм її подання, а передусім у переорієнтації інформаційного наповнення на забезпечення комплексного, своєчасного та аналітичного відображення діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання. При цьому якісні характеристики звітності не лише трансформуються за змістом, а й доповнюються новими ознаками, що відображають технологічні, інформаційні та інституційні зміни.

2. Цифровізація облікових процесів істотно впливає на інформаційне наповнення фінансової звітності, зумовлюючи її еволюцію від статичного набору показників до гнучкої, багаторівневої інформаційної системи. Гармонізація фінансової звітності з міжнародними стандартами не лише підвищує її відповідність глобальним вимогам, а й створює основу для інтеграції фінансових даних у єдину інформаційну екосистему. Інтеграція звітності сталою розвитку у фінансову звітність вітчизняних суб'єктів господарювання підвищує інформаційну цінність звітності і створює передумови для комплексної оцінки ефективності, ризиків та стійкості підприємств.

3. Подальше коригування фінансової звітності в Україні має ґрунтуватися на поєднанні цифрових інновацій, міжнародної стандартизації та інституційної підтримки, що забезпечить формування фінансової звітності нового покоління – багатовимірної інформаційної системи управління та інвестиційної привабливості вітчизняних суб'єктів господарювання в умовах цифрової економіки та повоєнного відновлення.

Визначення нових вимог до професійних компетенцій фахівців з обліку та аудиту в умовах цифрової економіки, зокрема в частині роботи з цифровими платформами, ESG-даними та аналітичними інструментами буде напрямом подальших досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Костецький Я. І., Брик М. М. Інтегрована фінансова звітність у сільському господарстві, її стан та проблеми впровадження. *Економічний простір*. 2022. № 178. С. 65-70. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/178-11>
2. Грибовська Ю. Звітність за сегментами в контексті міжнародних стандартів фінансової звітності. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-34>
3. Ловінська Л. Г., Озеран А. В., Коршикова Р. С. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в умовах воєнного стану в Україні. *Фінанси України*. 2022. № 4. С. 92-106. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2022.04.092>
4. Онешко С., Хомяк Н., Томілова-Яремчук Н., Кобець Д. Розвиток цифрових інструментів бухгалтерської (фінансової) звітності та її роль у забезпеченні фінансової безпеки економічного суб'єкта. *Академічні візії*. 2022. № 10-11. С. 29-37. DOI: <https://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7147303>
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://surl.li/xqzwzr> (дата звернення: 05.01.2026).
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://surl.li/omczke> (дата звернення 05.01.2026)
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628. URL: <https://surl.li/dfyuku> (дата звернення 05.01.2026)
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39. URL: <https://surl.li/ouljql> (дата звернення 05.01.2026)
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2009 р. № 1541. URL: <https://surl.li/lnewce> (дата звернення 05.01.2026)
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 102 «Консолідована фінансова звітність»: наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2010 р. № 1629. URL: <https://surl.li/amosbm> (дата звернення 05.01.2026)
11. Міжнародний стандарт фінансової звітності 18 «Подання та розкриття інформації у фінансовій звітності». URL: <https://surl.li/rdoss1> (дата звернення 05.01.2026)
12. Міжнародний стандарт фінансової звітності 10 «Консолідована фінансова звітність». URL: <https://surl.li/ynxvor> (дата звернення 05.01.2026)
13. Про банки і банківську діяльність: закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://surl.li/rpzhmz> (дата звернення 05.01.2026)
14. Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України: постанова Правління Національного банку України від 24.10.2011 р. № 373. URL: <https://surl.li/ccrpdgju> (дата звернення 05.01.2026)
15. Порядок подання фінансової звітності: постанова Кабінету Міністрів України від

28.02.2000 р. № 419. URL: <https://surl.li/igrirb> (дата звернення 05.01.2026)

REFERENCES

1. Kostetskyi, Ya. I., & Bryk, M. M. (2022). Intehrovana finansova zvitnist u silskoho hospodarstva, yii stan ta problemy vprovadzhennia. *Ekonomichniy prostir*, 178, 65–70. Retrieved from URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/178-11> [in Ukrainian].
2. Hrybovska, Yu. (2023). Zvitnist za segmentamy v konteksti mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti. *Ekonomika ta suspilstvo*, 47. Retrieved from URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-34> [in Ukrainian].
3. Lovinska, L. H., Ozeran, A. V., & Korshykova, R. S. (2022). Bukhhalterskyi oblik ta finansova zvitnist v umovakh voiennoho stanu v Ukraini. *Finansy Ukrainy*, 4, 92–106. Retrieved from URL: <https://doi.org/10.33763/finukr2022.04.092> [in Ukrainian].
4. Oneshko, S., Khomiak, N., Tomilova-Yaremchuk, N., & Kobets, D. (2022). Rozvytok tsyfrovyykh instrumentiv bukhalterskoi (finansovoi) zvitnosti ta yii rol u zabezpechenni finansovoi bezpeky ekonomichnoho sub'iekta. *Akademichni vizii*, 10–11, 29–37. Retrieved from URL: <https://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7147303> [in Ukrainian].
5. Pro bukhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini: zakon Ukrainy vid 16.07.1999 r. № 996-XIV. Retrieved from URL: <https://surl.li/xqzwwr> [in Ukrainian].
6. Natsionalne polozhennia (standart) bukhalterskoho obliku 1 «Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti»: nakaz vid 07.02.2013 r. № 73. Retrieved from URL: <https://surl.li/omczke> [in Ukrainian].
7. Natsionalne polozhennia (standart) bukhalterskoho obliku 2 «Konsolidovana finansova zvitnist»: nakaz vid 27.06.2013 r. № 628. Retrieved from URL: <https://surl.li/dfyuku> [in Ukrainian].
8. Natsionalne polozhennia (standart) bukhalterskoho obliku 25 «Sproshchena finansova zvitnist»: nakaz vid 25.02.2000 r. № 39. Retrieved from URL: <https://surl.li/ouljql> [in Ukrainian].
9. Natsionalne polozhennia (standart) bukhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori 101 «Podannia finansovoi zvitnosti»: nakaz vid 28.12.2009 r. № 1541. Retrieved from URL: <https://surl.li/lnewce> [in Ukrainian].
10. Natsionalne polozhennia (standart) bukhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori 102 «Konsolidovana finansova zvitnist»: nakaz vid 24.12.2010 r. № 1629. Retrieved from URL: <https://surl.li/amosbm> [in Ukrainian].
11. Mizhnarodnyi standart finansovoi zvitnosti 18 «Podannia ta rozkryttia informatsii u finansovii zvitnosti». (2025). Retrieved from URL: <https://surl.li/rdoss1> [in Ukrainian].
12. Mizhnarodnyi standart finansovoi zvitnosti 10 «Konsolidovana finansova zvitnist». (2025). Retrieved from URL: <https://surl.li/ynxvor> [in Ukrainian].
13. Pro banky i bankivsku diialnist: zakon Ukrainy vid 07.12.2000 r. № 2121-III. Retrieved from URL: <https://surl.li/rpzhmz> [in Ukrainian].
14. Instruktsiia pro poriadok skladannia ta opryliudnennia finansovoi zvitnosti bankiv Ukrainy: postanova vid 24.10.2011 r. № 373. Retrieved from URL: <https://surl.li/cc/rpdgju> [in Ukrainian].
15. Poryadok podannia finansovoi zvitnosti: postanova vid 28.02.2000 r. № 419. Retrieved from URL: <https://surl.li/igrirb> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 07.01.2026

Стаття прийнята до друку після рецензування 22.01.2026